

„Hospodin promluvil znovu k Achazovi: „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin nebo nahoře z výšin.“ Achaz odpověděl: „Nechci žádat a nebudu pokoušet Hospodina.“ I řekl Izajáš: „Slyšte, dome Davidův! Což je vám málo zkoušet trpělivost lidí, že chcete zkoušet i trpělivost mého Boha? Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh). Bude jíst smetanu a med, aby dovedl zavrhnout zlé a volit dobré. Ještě než bude chlapec umět zavrhnout zlé a volit dobré, bude opuštěna země, z jejíchž obou králů máš hrůzu.“ (Izajášovo proroctví 7:10-16)

„Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“ To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,‘ to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘. Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.“ (Matoušovo evangelium 1:18-25)

Žalm 80, 2-8.18-20 a Dopis Římanům 1:1-7

Ta jména!

Když se rodí děti na svět, je to radost. Ale s každým miminem přichází i tajemství. Ptáme se: Jaký to bude člověk? Jistě pro jeho správný růst uděláme všechno, co jde, ale vždy tu zůstává velké tajemství. V proroctví, které cituje i Matouš, se objevují jména a my většinou nevíme, jak se ten jejich nositel choval, jakým byl člověkem. Jen u jednoho máme čtyři obsáhlé zprávy v evangeliích. Immanuel, tedy ‚Bůh s námi!‘, měl ještě jedno jméno, které mu zůstalo: Ježíš. A svým životem, smrtí i zmrtvýchvstáním svoje jména bohatě naplnil.

Jména, ta jména!

V Izajášových zápiscích se objevují ještě další dramatická jména synů. ‚Rychle za kořistí spěchá lupič‘, tedy ‚Mahér-šalál-chaš-baz‘ či ‚Šear-jašúv‘, tedy ‚Zbytek se vrátí‘. Pak je tu ten ‚Immánú-el‘, tedy ‚Bůh s námi!‘ A nakonec v deváté kapitole, v pátém verši je zapsáno zvláštní jméno: ‚Pele-joéc-el-gibbór-avidad-sar-Šalóm‘. Pražáci v tomto zvláštním jménu asi slyší jedno místní označení: Hagibbór a je to přesně ono - ‚bohatýr či hrdina‘. Celým a tradičním překladem je to nejdelší jméno překládáno: ‚Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje.‘

A proč ta jména? Stěží se vyznáme v té dnešní politice, natož v té, která se odehrávala v osmém století před Kristem. Zkusím vám tedy pomoci pochopit, o čem jsme u Izajáše četli: K moci se drala asyrská velmoc a velmi úspěšně ohrožovala všechny předcházející říše a jejich pány. Samozřejmě i Aramejce se sídlem v Damašku. A tím i jejich vazaly, třeba efrajské, severní izraelské království. Vývoj ohrožoval i Judské království. V Judsku vládne zatím relativně svobodně Achaz, potomek Davidův.

Ještě blíže. Začnu se jmény: Achaza jsem zmínil. V Damašku vládne pan král Resín a v Samaří Pekach, syn Remaljášúv. A ti dva by si moc přáli, aby se s nimi do aliance proti asyrskému Tiglat-pileserovi přidal i judský Achaz. Jenže Achaz začal s velkou politikou. Nebyl to zrovna moc charakterní král. Ale v této oblasti charaktery nehledejte a nebo buďte velice střízliví ve svých nárocích. Lépe je být překvapen něčím dobrým, než se nechat zklamat svými iluzemi.

Achazovi připadlo chytré domluvat se přímo s asyrským králem Tiglat-pileserem o jakémsi spojení a zárukách. Nebylo to ale tak moc chytré, jak se zdálo. Mocnosti nemají zásady, mají moc. A království padala jako dominové kostky. První padl aramejský Damašek (732) a pak Samaří (722) a v roce 701 stála asyrská vojska před branami Achazova Jeruzaléma.

S Pánem Bohem nechci mít nic společného!

Ale ještě před tím vším Pán Bůh jednal s Davidovým potomkem Achazem. Nejprve prorok doručil králi Achazovi obecnou diplomatickou depeši od Hospodina: ‚Řekni mu (Achazovi): Zachovej klid a neboj se, neklesej na mysli kvůli těm dvěma čadícím oharkům...‘ a myslel tím ty dva malé krále v

sousedství, kteří Achaza tlačili do koalice. A dodal ještě: „*Nebudete-li stáli ve víře, neobstojíte!*“ (Izájášovo proroctví 7:4 a 9) a pak na Boží pokyn vyšel prorok králi Achazovi naproti na konec strouhy z Horního rybníka, na silnici k Poli valchářovu v Jeruzalémě. S prorokem šel jeden jeho syn: „Šear-jašúv“, tedy „*Zbytek se vrátí*“. Potok z Horního rybníka, říkali mu Šíloach, vedl zřejmě pitnou vodu do města, později král Chizkijáš nechal prokopat tunel, aby tento zdroj vody pro město zabezpečil. Ale za Achaza tekla voda po povrchu. Ale také právě i toho rybníka Šíloach dostávali příslušníci Davidovské dynastie pomazání ke královskému úřadu, tady byli korunováni noví panovníci judského království.

A pak prorok Achaza vybídl k závazné alianci s Hospodinem: „*Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin nebo nahoře z výšin.*“ Achaz dostal šanci mít smlouvu s Hospodinem. A měl by ji potvrzenou nějakým významným způsobem. Jenže on už měl smlouvy s Tiglat-pileserem. Nechtěl se tedy vázat a rozhodl se nic neměnit. Možnost aliance s Hospodinem odmítl.

Jenže Hospodin nemá důvod něco měnit

Nechceš znamení? Nechceš změnit svoji strategii? Tak jo: „*Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).*“ To neznamená: Dobře to dopadne! To znamená, že se Pán Bůh nevzdává a že se svým lidem a se všemi, kdo se k němu obrací bude i v dobách asyrských nájezdů a hybridní války.

Možná, že tím slíbeným Immanuelem pro tu dobu byl Chizkijáš, syn Achazův, který nastoupil pro svého otce a vynikl moudrostí a zbožností. Ale jistě byl za tím jménem Immanuele skryt mesiášský král. Jsou to vždy minimálně dvě roviny, dva plány. I u nás a v našich podmínkách. Když někdo z lidských vládců vykazuje rysy moudrých a spravedlivých panovníků, není tím spasitelem, pouze v tom prvním plánu ukazuje k tomu poslednímu plánu. A v tom posledním plánu je to Ježíš který se narodil v Betlémě, umřel na Golgotě a vstal z mrtvých. Opět přijde a bude soudit živé i mrtvé.

Tak souhrnem:

- a) Jména, jména! A dnešní svět také čeká na jména těch, kteří budou vepředu a už podle jmen se na mnohé usuzuje. Prezidenti, ministři, předsedové... Budou to dobří a nebo špatní lidé, jen se podívejte, v jaké straně jsou, jaké jméno nesou! Nakonec nerozhodují tato jména, rozhoduje ten, který jim ta jména a ty tituly dává. A nerozhodují ani ta jména, jichž se bojíme. Každý z nás jen do času...
- b) Z jiného pohledu: Možná také patříš jako Chizkijáš do toho Božího plánu; třetího nebo desátého plánu, do toho pokolení žijícího z víry, jak se říká v Bibli. To je dobře. Máš svůj úkol, splň jej. Zachovejme klid, a stůjme ve víře, jak i nám vyřizoval prorok od Hospodina. A pamatuj, v posledním plánu zůstane Ježíš, který byl, je a opět přijde. Nikdo jiný!
- c) Pán Bůh nám nikdy neslíbil, že tu bude dobře. Ani ten jeho Immanuel s tím nepočítal. Neslíbil nám bezpečnost a zajištění ze všech stran. Jenže my to tak od Boha očekáváme... A když to tak není, jsme schopni hořce bědovat a shánět všelijaké přímluvníky a dělat všelijaké koalice. Jak to tedy je? Pán Bůh nám slíbil, že s námi bude a nikdy nás neopustí. To musí stačit.

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,
jenž se počal z Ducha svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
ukřížován umřel a pohřben jest,
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých,
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla
a život věčný.
Amen.

Tak nám požehnej Bůh Otec, Syn i Duch svatý